Kuntalaisaloite: Vieraslajien torjunta Tuusniemen kunnan alueelta yhteistyössä Tuusniemen Kylät ry:n kanssa

KH 07.09.2026 § 144

Tuusniemen kuntaan on saapunut 31.8.2026 sähköpostitse Tuusniemen Kylät ry:n kuntalaisaloite ”Vieraslajien torjunta Tuusniemen kunnan alueelta yhteistyössä Tuusniemen Kylät ry:n kanssa”.

Yhdistys esittää, että Tuusniemen kunta käynnistää järjestelmällisen yhteistyön Tuusniemen Kylät ry:n kanssa haitallisten vieraslajien, kuten jättipalsamin, komealupiinin, espanjansiruetanan ja kurtturuusun kartoittamiseksi ja torjumiseksi kunnan alueelta keväällä 2027.

Aloitteessa todetaan, että ”Vieraslajit syrjäyttävät alkuperäistä kasvilajistoa ja köyhdyttävät hyönteiskantoja. Tavoitteena on suojella Tuusniemen luonnon monimuotoisuutta, siistiä maisemaa ja palauttaa sen alkuperäistä kasvistoa ja estää haitallisten lajien leviäminen.

Tuusniemen Kylät ry ehdottaa, että keväällä 2027 pidettäisiin yleisölle tilaisuus ennen kasvukauden alkua. ”Hyödyntäisimme maksullista Crowdsorsa -mobiilipelisovellusta kuntalaisten aktivoimiseksi vieraslajien torjunnassa. Aktivoisimme kyläyhdistyksiä heidän alueellaan tehtävään vieraslajien torjuntaan.”

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Hallintosäännön 140 – 142 §:n mukaan aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

Hallintojohtaja on lähettänyt 31.8.2026 aloitteen tekijälle sähköpostin, että kunnanhallitus päättää aloitevastauksen valmistelusta 7.9.2026, ja että aloitteen käsittelystä saa lisätietoja kunnanjohtajalta tai hallintojohtajalta.

Valmistelija — Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen valmisteltavaksi tekniselle lautakunnalle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eevariitta Jäntti oli esteellisenä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 17:45 – 17:47. Peruste: yhteisöjäävi.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tuusniemen kuntaan 31.8.2026 saapuneessa kuntalaisaloitteessa Tuusniemen Kylät ry ehdottaa, että keväällä 2027 pidettäisiin yleisölle tilaisuus ennen kasvukauden alkua. ”Hyödyntäisimme maksullista Crowdsorsa -mobiilipelisovellusta kuntalaisten aktivoimiseksi vieraslajien torjunnassa. Aktivoisimme kyläyhdistyksiä heidän alueellaan tehtävään vieraslajien torjuntaan.”

Tuusniemen kunta on jo aiemmin muutama vuosi sitten osallistunut useamman kunnan yhteiseen kaksivuotiseen hankkeeseen vieraslajien torjuntaan liittyen. Tuon hankkeen jälkeen tekninen johtaja on esitellyt Crowdsorsa-mobiilipelisovelluksen käyttömahdollisuutta kuntalaisten aktivoimikseksi vieraslajien torjuntaan. Tuolloin asia ei edennyt käytäntöön.

Tekninen toimi on nyt esittänyt vuoden 2027 talousarvioon varattavaksi 2000-4000 euron määrärahan vieraslajien torjuntaan ja tämän mobiilisovelluksen käyttöönottoon. Tuusniemen kunnan alueella vieraslajien torjunta olisi hyvinkin tarpeellista, koska esim. jättipalsami leviää ympäriinsä hyvin voimakkaasti.

Jättipalsamin hävittäminen on hieman helpompaa kuin esimerkiksi lupiinin hävittäminen, jota olisi myös tärkeä torjua. Molempien vieraslajien torjunta vaatii useamman vuoden aktiivisen hävittämisen, jotta tästä työstä olisi hyötyä pidemmällä aikavälillä. Mahdollisesti tämän mobiilisovelluksen avulla saataisiin aktivoitua myös kuntalaisia viraslajien torjuntaan.

Tekninen toimi suhtautuu myönteisesti Tuusniemen Kylät ry:n aloitteeseen.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta esittää lausuntonaan kunnanhallitukselle, että Tuusniemen kunta voi osallistua omalla panoksellaan kuntalaisaloitteessa mainittuun vieraslajien torjuntaan. Osallistumisen edellytyksenä on, että vuoden 2027 talousarvioon saadaan määräraha 2000 - 4000 euroa mobiilisovelluksen käyttöönottoon. Tuusniemen Kylät ry:n tulee osallistua myös omalla rahallisella panoksellaan aloitteen mukaisen hankkeen toteutukseen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

KH 19.10.2026 § 174
237/00.02.01/2026

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää aloitevastauksenaan

1. että kunta osallistuu omalla panoksellaan kuntalaisaloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan edellyttäen, että tekninen lautakunta osoittaa tarvittavan määrärahan vuoden 2027 talousarvion käyttösuunnitelmassa ja että Tuusniemen Kylät ry osallistuu omalla rahallisella panoksellaan aloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan.
2. että aloite on loppuun käsitelty.

Käsittely

Keskustelun aikana kunnanjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen.

Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää aloitevastauksenaan
1. että kunta osallistuu omalla panoksellaan kuntalaisaloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan edellyttäen, että tekninen lautakunta osoittaa tarvittavan määrärahan vuoden 2027 talousarvion käyttösuunnitelmassa ja että Tuusniemen Kylät ry osallistuu omalla rahallisella panoksellaan aloitteen mukaiseen vieraslajien torjuntaan.
2. että kunta suhtautuu myönteisesti kunnan maa-alueilla tapahtuvaan minkkien ja supikoirien pyyntiin, jotka ovat haitallisia vieraslajeja.
3. että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eevariitta Jäntti oli esteellisenä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan ja palasi kokoukseen klo 19:03. Peruste: yhteisöjäävi.